

Statsråd Karianne Oldernes Tung
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet
postmottak@dfd.dep.no

Saksbehandler: Cato Lie

Oslo 10. januar 2025

FFOs krav til statsbudsjettet 2026

Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) er paraplyorganisasjon for 88 organisasjoner av funksjonshemmede og kronisk syke, med til sammen mer enn 370 000 medlemmer. FFO jobber for full samfunnsmessig likestilling og deltakelse for mennesker med funksjonshemming, kronisk sykdom og deres pårørende.

Ett av FFOs viktigste arbeidsområder er å gi innspill til de årlige statsbudsjettene. I november sendte vi over våre hovedkrav til regjeringen for statsbudsjettet for 2026:

1. Funksjonshemmedes menneskerettigheter må ikke være avhengig av kommuneøkonomi
2. Flere må inn, og færre må ut av jobb

Dette er viktige områder for mennesker med funksjonsnedsettelse og deres mulighet til å leve gode og likestilte liv.

Her følger FFOs krav til statsbudsjettet for 2026 på digitaliserings- og forvaltningsdepartementets område:

- FFO ber regjeringen om å ta inn krav om universell utforming av arbeidsbygg, arbeidslokaler og IKT på arbeidsplassen i Likestillings- og diskrimineringsloven.
- FFO ber regjeringen om å etablere en statlig finansieringsordning rettet mot arbeidsgivere, til universell utforming av bygg, lokaler og systemer.
- FFO ber regjeringen å styrke tilsynsmyndigheten for universell utforming av IKT-løsninger med 10 mill. kroner, og øke bruken av bøtelegging ved brudd.

Universell utforming av arbeidsbygg, lokaler og systemer

Endringer i Likestillings- og diskrimineringsloven

I 2021 trådte krav til universell utforming av IKT for alle digitale løsninger, og ikke kun for nye, i kraft. Universell utforming av IKT-løsninger er bra for alle, men en helt nødvendig forutsetning for mange med en funksjonsnedsettelse, blant andre synshemmede.

I forskrift for universell utforming av IKT står det følgende:

«Forskriften gjelder ikke for IKT-løsninger i virksomheter som sysselsetter arbeidstaker, og som brukes ved utøvelse av arbeid, med mindre annet fremgår av forskriften.»

Det stilles kun i begrenset grad krav til universell utforming av IKT på arbeidsplassen og en samfunnsøkonomisk [analyse](#) utarbeidet av Oslo Economics viser at det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å inkludere dette området i forskriften om universell utforming av ikt-løsninger. Departementet må derfor snarest utvide forskriften til å gjelde virksomheter som sysselsetter arbeidstakere, og som benytter avanserte IKT-systemer i sitt arbeid. Disse systemene må virke sammen med de hjelpemidlene den enkelte har behov for.

I tillegg viser rapporten fra Oslo Economics at personer med funksjonsnedsettelse kan oppleve andre barrierer for arbeidsmarkedsdeltakelse, utover manglende universell utforming av IKT-løsninger. For mange kan mangel på universell utforming av de fysiske omgivelsene i samfunnet føre til at de ikke har tilgang og kan benytte seg av samfunnets funksjoner, eksempelvis i arbeidslivet. Manglende universell utforming av arbeidsbygg kan dreie seg om manglende tilgjengelighet til bygninger, tilstrekkelige eller manglende heiser og ledelinjer, mangel på inkluderende informasjonskanaler, høye terskler og smale døråpninger. FFO mener at dette også må inn som et krav i Likestillings- og inkluderingsloven.

Dette krever en endring i lovverket, og FFO ber regjeringen om å ta inn krav om universell utforming av arbeidsbygg, arbeidslokaler og IKT på arbeidsplassen i Likestillings- og diskrimineringsloven.

Ny statlig finansieringsordning

Det er behov for at flere arbeidsbygg, lokaler og systemer tilfredsstillende standard for universell utforming. NOU 2023:13 På høy tid anbefaler at det etableres en statlig finansieringsordning som arbeidsgivere kan søke midler fra for å bygge om egne lokaler og systemer til tilfredsstillende standard for universell utforming. Denne potten skal også kunne benyttes for å kunne legge til rette for funksjonshemmede arbeidstakere som har tilretteleggingsbehov utover disse standardene. FFO støtter dette, og ber regjeringen om å opprette en tilskuddsordning for dette på 100 mill. kroner. Det kan skje over kapittel 2445 Statsbygg og/eller kapittel 1540 Digitaliseringsdirektoratet.

Tilsynet for universell utforming av IKT

Tilsynet for universell utforming av IKT har en viktig rolle i å føre tilsyn med at nettsider, apper, læremidler i skolen med videre er i tråd med regelverket om universell utforming.

Et [tilsyn](#) av digitale løsninger i grunnskolen i 2023 avdekket brudd på kravene til universell utforming, og at skolene ikke gjør det de skal for å tilpasse undervisningen.. Dette går særlig ut over elever med kognitive funksjonsnedsettelse, sansetap og lærevansker. Det er mulig å produsere læremidler som ivaretar dagens krav til universell utforming, men dette gjøres ikke godt nok i dag. UU¹-tilsynet må få rammebetingelser som sikrer at de kan gjøre tilsyn og iverksette sanksjoner overfor kommuner og skoleeiere som ikke oppfyller kravene. Dette er et ris bak speilet som har stor effekt, og de fleste sakene løses før bøtelegging er nødvendig.

Andre oppgaver som ligger under tilsynet er blant annet å føre tilsyn med etterlevelse av EUs webdirektiv, og drive veiledning. Økningen i spørsmål utenfra har vært på hele 472 prosent siden 2021, og de mangler ansatte til å følge opp disse oppgavene. De mangler også ressurser til å videreføre datadrevne, digitale tilsyn (DDT). Dette har vært prøvd ut,

men det er ikke bevilget midler etter 2025 til iverksetting – til tross for at verktøyet har et enormt potensial. Med dette kan omfanget økes fra dagens 30 000 tester til hele 120 millioner.

På bakgrunn av dette ber FFO regjeringen under om å styrke tilsynet med 10 mill. kroner over kap 1540 post 27.

Anmodning om møte

FFO ber med dette om et møte med politisk ledelse i departementet for å gjennomgå FFOs spesifikke krav til budsjettet for 2026.

Med vennlig hilsen

Funksjonshemmedes fellesorganisasjon

Eva Buschmann
Styreleder

Lilly Ann Elvestad
Generalsekretær

Kopi: Kontaktutvalget med regjeringen v/Kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery